
GYŐRI LAJOS

Fotókulturális szolgáltatásaink

A Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus alapítása óta sokféle módon segíti a közművelődési intézmények munkáját és ezen belül a fotókulturális közélet szereplőinek tevékenységét. Ez a rövid összefoglaló nem az elmúlt több mint négy évtizedről szól, hanem a jelenről, a Művészeti Programok Főosztályának ez irányú munkájáról. Igyekszem összefoglalni mindazokat a **szolgáltatásokat**, amelyek egyének és intézmények, önálló társadalmi szervezetek és ernyőszervezet alá tartozó alkotócsoportok számára egyaránt rendelkezésre állnak, amennyiben fokozottan érdeklődnek a kortárs fotográfia aktuális eseményei, a közhasznú és nyilvános szereplés fórumai iránt.

Új alkotók

Az egyik legfontosabb feladat számunkra a **fotókulturális közélet új szereplőinek felkutatása**, megszólítása, ami egyben tehetségkutatót is jelent. Ennek érdekében hirdettük meg – először tíz évvel ezelőtt, azóta minden esztendőben – az Utazás a világ körül című fotópályázatot turistáknak, utazóknak, kirándulóknak. És ki az aki legalább egyszer egy évben nem mozdul ki a lakás négy fala közül? Bizonyára kevesen vannak. Ha pedig útra kelünk, nagy valószínűséggel a kézi poggyász részét képezi a fényképezőgép is. A **helyváltoztatás**, az új vizuális élmények, az otthon maradtak utólagos képi tudósítása a látottakról – mindenkit fényképezésre ösztönöznek. Az évtizedes tapasztalatok alapján biztosan állíthatjuk, mindig születnek olyan felvételek is, amelyek élményt nyújthatnak azoknak, akik a felvétel készítőjét nem ismerik. Mindössze egy kis bátorításra van szüksége a fényképezőgép tulajdonosának és a privát szférából kilépve máris közhasznúvá teheti alkotásait. Erre a pályázatra

ugyanis bármilyen témáról, bármilyen technikával készült felvételek be-
küldhetők, életkorra, lakóhelyre és foglalkozásra való tekintet nélkül.

A Kodak cég világméretű, piacelemző statisztikai eredményeiből tudjuk, hogy a legtöbb előhívott kép témája az utazással összefügg. Mindenki, aki útra kel, felfedező is egyben – persze nem olyan értelemben, mint évszázadokkal ezelőtt. De az újdonság varázsa jelentős **inspirációt jelent** a fényképezőgép tudatos használatában. S ilyenkor, egészen bizonyosan születnek kiállítás-érett művek is. Csak segíteni kell az alkotókat a megfelelő képek kiválasztásában. Erre szolgálnak a **képelemző, képolvasó fotótréningek**, amikor 20–30 jelentkező részére 1–2 napos szakmai képzést szervezünk, általában Balatonalmádiban, az MMIKL oktatóházában. A tréningre minden hallgató elhozza a korábban készített alkotásait – 20–30 bármilyen méretű fényképet – amelyet közösen elemzünk. Mindig arra keressük a választ, hogy a fényképekhez milyen hozzáadott érték társul? Vagyis mi az, amit kifejezetten a fotós adott hozzá a megtalált látványhoz? Mitől lesz más egyik vagy másik fénykép, mint az összes többi? Egyáltalán milyen sajátos kifejezőeszközökkel operálhat egy alkotó, ha szeretné élményeit figyelemfelkeltő módon megörökíteni? Miközben a jó és kevésbé jó megoldásokról hangzik el képelemzés, mindig egy-egy konkrét kép kapcsán, mindig felvetődik ez újabb kérdés: **mi a kép címe?** Általában leíró címet adnak a kiállítási tapasztalattal nem rendelkezők. Vagyis ugyanazt mondják el szóban, mint ami a képről egyébként is kiderül. Pedig a jó kép cím a nézőt segíti a képi üzenet kódolásában. Vagyis a fotós szándékainak megértésében. Miért nyomta meg az exponáló gombot? Mit üzen nekem? Vagy mi a véleménye a látottakról?

A címadás lényeges eleme az alkotói folyamatnak, ezért **címadó gyakorlatok** is kiegészítik a hétvégi fotótréningeket. A résztvevőktől kiválasztunk egy-egy igazán sikeresnek látszó képet, amelyet sorszámozunk és kiterítünk. A jelenlévők minden sorszámhoz rendelnek egy-egy általuk megfelelőnek tartott képcímet. Ha mindenki elkészült a feladattal, akkor sorban meghallgatjuk minden képhez, az összes cím-ötletet. Már a hangos visszajelzésekből is tudni fogjuk, melyik jött be igazán. És ha az alkotó is elfogadja ezt, akkor ajándékba kapja az alkotásához tartozó legjobb képaláírást. Fontos, hogy a későbbiek során egy adott felvételt mindig ugyanazzal a címmel szerepeltessünk a kiállításokon, mert az évek,

évtizedek során felhalmozódó jobbnál-jobb felvételeink között, csak így tudunk majd eligazodni.

Az Utazás a világ körül című fotópályázatunk, évente 400–500 pályázónak kínál bemutatkozási lehetőséget. A jelentkezők több mint ötven százaléka ezen a tárlaton **debütál**. Vagyis most először lépik át a privát szféra határát, s élnek a nyilvánosság végtelen lehetőségével. Aki kipróbálja ezt, hamar megízleli a különféle – korábban talán meg sem fogalmazott – vágyainak beteljesülését.

Miért fényképezünk?

Az első helyen mindjárt a **birtoklás vágya** szerepel. Ugyanis az exponálás pillanatában – a fotográfus – birtokba vesz egy látványt, egy múlandó pillanatot, azért hogy bármikor rendelkezésére álljon. Férfiak és nők, épületek és városok, egyaránt képezhetik a virtuális tulajdonlás tárgyát. A fotók megnézetők, elajándékozhatók, és a képekhez kötődő élmények felidézhetők. A birtokba vétel azonban általában nem önző szándékú, amit éppen az is bizonyít, hogy a megszületett képe(ke)t alkotója nyilvánosságra hozza.

Az **alkotás vágya** szintén fontos motiváció. Vagyis az, hogy a valóság három dimenzióját átrendezve, a látványt képmezőbe sűrítve, a sajátos fotográfiai kifejezőeszközöket hatásosan alkalmazva, létrehozson egy új minőséget, egy új tárgyat, amely műalkotásként kerül majd nyilvánosságra. Létrehozni valamit – ami korábban nem létezett – olyan élményeket nyújt, mint semmi más.

És már el is jutottunk egy újabb vágy beteljesüléséhez. Ez pedig a **közlés vágya**. Vagyis az, hogy szeretné megosztani másokkal vizuális élményét. Az alkotó öröme nem lenne teljes, ha az általa létrehozott fényképeket soha senki sem láthatná. Ezért fontosak a fotókiállítások, ahol szavak nélkül mesélhet a fotográfus. Ismerősök, barátok, családtagok és idegenek egyaránt megtudhatják, mit tart fontosnak a világból, mi jelent számára értéket, mi szolgálhat tanulsággal a jelenről, miként gazdagodhat intellektuálisan a néző, ha figyelmet szentel a képeknek.

Az alkotás folyamatát és a nyilvános közlést az **örömszerzés vágya** ösztönzi. Az a semmihez sem hasonlítható érzés, amit akkor élünk át, ha megajándékozunk valakit. Nem feltétlenül egy tárgyasult dologgal, ha-

nem például egy vizuális élménnyel. Olyan élménnyel, amelyben korábban csak a fotográfusnak volt része.

Minden egyes megszületett fényképben benne van az **örökkévalóság iránti vágy** is. Alkotásokban élünk tovább, mert amit létrehoztunk az maradandó, beépül a kulturális örökségbe. A fényképek segítenek emlékezni akkor is ha mi vagyunk a képeken, s akkor is ha mi készítettük őket. Fontos tehát – különösen az utókor számára – hogy minden egyes mozaik darabkája a világnak megmaradjon.

A vágyak sorában **önmagunk megismerése** következik. Az alkotókat folyamatos belső kétség gyötri: elég érdekes az amit csinálok? Képes vagyok új minőséget létrehozni? Tudok másoknak – számomra idegen embereknek – élményt nyújtani? Emlékezni fognak az általam készített képekre? Mindent megörökítettem, amit fontosnak éreztem? A fotók kifejezik azt, hogy én milyen vagyok? Engem megismernek a képek által? Nos, ezekre a kérdésekre mindig a nézőknek kell válaszolni, hogy az alkotó bizonyosságot szerezzen munkája értelmére. Ezért fontosak a kiállítások megnyitó ünnepségei, ahol az alkotók és a nézők találkozhatnak.

És ez összefügg a hetedik – talán a legfontosabb érzéssel – a **siker iránti vágygal**. Aki átéli a sikerrel járó örömet, újjászületik, egy időre ismét magabiztossá válik, és alkotói vágya újra felerősödik. Vizuális memóriájában sorra születnek az új képi ötletek, amelyek magvalósulása ismét elindítja a vágyak beteljesülésének folyamatát. E körforgásnak nincs vége, kiszállni belőle nem lehet.

További lehetőségek

Mindezek felismerésére tanítjuk azokat, akik az MMIKL közreműködésével keresik a nyilvános szereplést, a közhasznú bemutatkozást. De kínálunk más alkalmat is erre. Például a **Nemzetiségeink képekben** című tárlatot. A kiállításra szintén nyilvános pályázat útján gyűjtjük össze a képeket. Ennek a rendezvénynek a gazdája a Nemzetiségi Programok Koordinációs Titkársága, s azon belül Lukács Mária. A Művészeti Programok Főosztálya abban segít, hogy a pályázati felhívást eljuttatjuk – a hazai fotókiállításokon rendszeresen szereplő, velünk kapcsolatban álló – háromezer alkotóhoz. Segítünk a képek zsűrizésében és a tárlat anyagát tartalmazó fotóalbum szerkesztésében. Céljaink közösek: a kiál-

lított fényképek vizuális élményt nyújtóan mesélik el a Magyarországon élő tizenhárom – bolgár, cigány, görög, horvát, lengyel, német, örmény, román, ruszin, szerb, szlovén, szlovák és ukrán – nemzetiség és etnikum hétköznapijait, ünnepeit, nemzeti kulturális örökségét. Erre a legalkalmasabb a fényképezőgép, továbbá a fotóművészet sajátos és ugyanakkor kifejezőeszközökben rendkívül gazdag tárháza.

Nem feledkeztünk meg a határon túl élő, magukat magyar nemzetiségű alkotóknak vallókról sem. Részükre 2001-ben hirdettünk először **hazahívó fotópályázatot**, annak reményében, hogy évente egy alkalommal sikerül a Kárpát-medencében élő autonóm fotográfusokat – vagy azon túlról is – Budapestre csábítani, s közös kiállításon bemutatni, hol tart ma, a legszélesebb értelmezésben a kortárs magyar fotóművészet. Nos, 2007-ben már a **VII. Nemzetközi Magyar Fotóművészeti Kiállításnak** adhattunk otthont a Corvin tér 8-ban. Igen jó érzés, mert ez a rendezvény is visszaigazolja az összetartozás fontosságát, a fotókulturális nemzeti örökség gyarapításának határokon átívelő egyszerű igényét és lehetőségét. Ennek a pályázatnak az a sajátossága, hogy a Magyar Köztársaság határain kívül élő, de magukat magyar nemzetiségűnek valók közül életkortól, foglalkozástól és lakóhelytől függetlenül, bárki nevezhet a kiállításon való részvételre. A magyar állampolgárok közül csak azok, akik tagjai a Magyar Fotóművészek Világszövetségének. Ezt a kiállítást is úgy építjük fel, hogy a budapesti megnyitó után legalább egy esztendőig térítésmentesen kölcsönözhetőek mindazok az országok, amelyek polgárai részt vettek a pályázaton és érintettek a kiállításon is. Ennek eredményeként, a *Dunamenti Fotográfiai Ősz Fotófesztivál* programjába is bekerült a Felvidéken ez a tárlat. A *VII. Nemzetközi Magyar Fotóművészeti Kiállítást* láthatták Dunaszerdahelyen, Köbölkúton, Révkomáromban, Léván, Naszvadon, Érsekújváron és Párkányban. Szlovákiából Szerbiába szállítjuk a képeket, mert ott szintén terveznek három bemutatót a kortárs magyar fotóművészeti alkotásoknak. És aztán következik a Vajdaság, ahol három bemutatót terveznek, majd Erdély, ahonnan Kolozsvárról és Marosvásárhelyről érkeztek már előzetes igények. Minden kiállítóhelynek térítésmentesen bocsátunk rendelkezésre fotóalbumokat és képeslapokat, amelyek a bemutató népszerűsítését szolgálják. A következő évben pályázni szándékozók a részvételi feltételeket és a nevezési lapot megtalálják 2008. május 1-től a www.mmi.hu weblapon. Ez és

bármely más kiállításunk kölcsönzési igénye bejelenthető a gyoril@mmi.hu email címen.

Befogadó intézményként **segítjük a legfiatalabb korosztály** – 10 és 24 év közötti, nappali tagozatos magyar diákok – fotókiállításának megrendezését. A Fényképezés Alapítvány által évente meghirdetett fotópályázatra általában ezernél több alkotás érkezik be itthonról és külföldről egyaránt. Részben ezekből, részben a nyári diákfotós alkotótáborokban született képekből kerülnek ki azok a művek, amelyek először Budapesten, az MMIKL Fotógalériájában, később pedig az ország különböző településein az iskolagalériákban tekinthetők meg. Ezt a kiállítást is segítjük vándoroltatni, népszerűsítéséhez fotóalbumokat, képeslapokat bocsátunk a partnerintézmények rendelkezésére. Helyszínek és időpontok egyeztetése: gyoril@mmi.hu e-mail címen. A 2007/2008-as tanévre, diákoknak szóló egyéni és a fotósakköri pályázati felhívás és nevezési lap megtalálható a www.mmi.hu weblapon.

2008-ban még egy fotópályázatot hirdetünk. Ez pedig kapcsolódik a **reneszánsz évhez**. Arra kérjük a fényképezőgép tulajdonosokat, hogy olvassanak el minél több reneszánsz korabeli irodalmi művet, elsősorban verset, ha lehet főleg magyar költőktől. De az sem baj, ha fordításokat találnak az európai irodalmi örökségből. Az olvasott élményeket próbálják meg illusztrálni, amelyek kifejezik a reneszánsz filozófiáját, **az ember központúságot, az újjászületést, a természetelvűséget**, méghozzá napjainkban. Válasszák ki azt a rövid idézetet a korabeli irodalmi műből, amelyet képaláírásként szeretnének felhasználni saját alkotásukhoz, s azt küldjék be arra a pályázati felhívásra, amely a www.mmi.hu weblapon lesz megtalálható. Kiállítást rendezünk és fotóalbumot tervezünk kiadni a beérkező képekből, természetesen a zsűri döntése alapján.

Különdíjak felajánlása

A MMIKL segíti az országos, regionális és ennél is kisebb, helyi fotókiállítások megrendezését. Ezeket háromféle módon tudjuk támogatni. Ha kellő időben adnak tájékoztatást a rendezők a földrajzilag – vagy más szempontok alapján – behatárolt pályázatról, akkor ezt a pályázati felhívást tovább küldjük azoknak, akiket érint, s akik egyébként aktív résztvevői a fotográfiai közéletnek. Segítünk a szakmai zsűri összeállításában,

ha ezt igényli a partnerintézmény. És végül különdíjakat ajánlunk fel a tehetséges alkotók jutalmazására (elsősorban a kiadásunkban megjelent fotóalbumok ajándékozásával), szintén abban az esetben, ha ezt a rendezők írásban kérik az MMIKL-től.

MMIKL weblap

A www.mmi.hu weblapon, a fotó kereső szó beírásával máris rátalálunk azokra az információkra, amelyek a fotográfiai közélet szereplőit kívánják segíteni, illetve a fotós közélet eseményeit tartalmazzák. Itt található egy szakértői lista, vagyis mindazoknak a szakmai körökben elismert személyeknek a neve (lakóhelyük megnevezésével), akiket jó szívvvel ajánlhatunk a különféle fotópályázatok zsűrizésére. Konkrét elérésüket (telefonszám, postacím) külön kérni kell a fotó szakreferenstől, mert személyes adataik internetes nyilvánosságra hozatalához nincs engedélyünk. Ám valamennyien olyan szakemberek, akik hosszabb ideje aktív részesesei kiállítóként, szakértőként, szakmai vezetőként a kortárs magyar fotográfiai közéletnek. Ezért nyugodtan támaszkodhatunk szakmai ítéletükre, biztosak lehetünk abban, hogy a pályázatra beérkezett alkotások közül kiválasztják – részleghajlás nélkül – azokat a műveket, amelyek a közönség számára bizonyosan vizuális élményt nyújtanak majd.

Fotógaléria és kiállítás kölcsönzés

Az MMIKL székházában, az aulában kialakított fotógaléria évente 3–4 vendéghiállítást is fogad. Kizárólag időpont egyeztetés kérdése, hogy 2008-ban mely szervezetek és intézmények által ajánlott tárlatokat tudjuk bemutatni a budapesti közönségnek. Aki még nem ismeri ezt a kiállítóhelyet, annak elmondjuk: az MMIKL-be és a Hagyományok Házába érkező összes látogató átmegy azon a helyiségen – aulán – ahol a fotógaléria is működik. Így a galéria látogatottsága – az emberek természetes kíváncsiságából kiindulva – két hét alatt, óvatos becslések alapján is eléri a két-háromezer nézőt.

Gyakran fordulnak hozzánk a művelődési házak, kiállítási intézmények, hogy egy bizonyos évfordulóra, jeles napra keresnek tematikus fo-

tókiállítás. Mivel a kölcsönzési kínálatunkban mindig csak az adott év újonnan felépített kiállításai szerepelnek, így nem tudunk mást tenni, mint hogy interneten keresztül megkérdezzük a fotografiai közélet velünk kapcsolatban álló, mintegy háromezer szereplőjét, kinek van elkészített, kölcsönözhető tárlata az adott témáról. Szinte mindig, minden alkalommal megtaláljuk azt a fotográfust, aki felkínálja kiállítását az igénylő szervezetnek. A fotók oda-vissza szállítása, a kiállítás helyi propagandája természetesen a rendező feladata. De erről és más részletekről mindig az alkotóval kell egyeztetni, akivel összehozzuk a segítséget kérő kollegát.

A jeles napokra azonban készülni is lehet. Ha kellő időben – az esemény előtt 3–4 hónappal – tematikus fotópályázatot hirdet egy-egy közművelődési intézmény, akkor saját tárlatot nyithat meg például a Színházi világnapon, Anyák napján, Nők napján, vagy nemzeti ünnepeinken. Ilyen esetben az MMIKL segít a pályázati felhívás szövegezésében.

A jól megírt pályázati felhívás fél siker!

Most csak néhány fontos szempont. Szabatosan és világosan kell megfogalmazni a fotópályázat célját. Amennyiben tematikus, akkor az elvárt téma feldolgozását sokoldalúan fejtsük ki, mintegy ötleteket adva, milyen úton induljanak el a kevésbé tapasztalt, netán életükben először pályázó alkotók. Pontos határozzuk meg kiket szeretnénk megszólítani, kiket kérünk fel a nyilvános szereplésre. Egy bizonyos földrajzi helyen élöket? Vagy csak egy korosztályt? Esetleg más módon korlátozzuk a részvételt? Tudjunk róla, hogy minden beépített korlát jelentősen csökkenti a résztvevők és így a beküldött képek számát. Érdemes a képek méretét is meghatározni, ami nyilván legyen összhangban a rendelkezésre álló képek keretek, illetve paszpartuk méretével. A papírképek technikáját (ezüst alapú fotópapír, vagy digitális nyomtatás) nem érdemes megkülönböztetni, mert a mai fotónyomtatókkal megfelelő eredetiről éppen olyan jó minőségű képeket készíthetünk, mint a fotólaborban. Legyen szó a pályázati felhívásban a személyiségi jogokról, a beküldött képek szerzői jogáról, a felhasználási jogokról. Szerkesszünk olyan **nevezési lapot**, amely mindkét felet – a pályázat meghirdetőjét és az alkotót – egyaránt védi, mert az aláírt nevezési lap tulajdonképpen egy **szerződés** a közös

kulturális vállalkozás megvalósításához. Ha a szerződés szövege nem pontos, félreérthető, akkor az számos bonyodalommal járhat. A pályázati felhívás lényeges eleme a pályázati naptár. Ez rögzíti, hogy ki, mikor, mit tesz a közös siker érdekében. A pályázóknak választ kell kapniuk a be- küldési vagy beadási határidőre (nem mindegy!), a zsűrizés időpontjára, az eredményről való értesítés módjáról és várható időpontjáról, a kiállítás megnyitásának, nyitva tartásának időpontjáról és helyszínéről. Továbbá tudniuk kell, hogy mikor kapják vissza az alkotásokat, függetlenül attól, hogy bejutott vagy sem a tárlatra egy vagy több művük. A zsűri tagjait is célszerű már a meghirdetés pillanatában felkérni, így a nevük szerepelhet a pályázati felhívásban. Ebben is segítséget nyújt az MMIKL, a webla- pon elhelyezett szakértői listával. De **szóbeli tanácsadást** is kérhetnek a közművelődési, kiállítási intézmények munkatársai (tel.: (1) 225-6029). Amikor megszületett egy fotópályázati felhívás, akkor azt az MMIKL eljuttatja elektronikus formában az intézettel kapcsolatban álló, aktív kiállító fotográfusokhoz. Tapasztalatunk szerint az évek során felépített és folyamatosan karbantartott címlistának köszönhetően, mindig sikere- sek az így kiküldött pályázatok. Persze csak akkor, ha a kiírója elfogadja mindazokat a szaktanácsokat, amelyekből néhányat itt vázoltam.

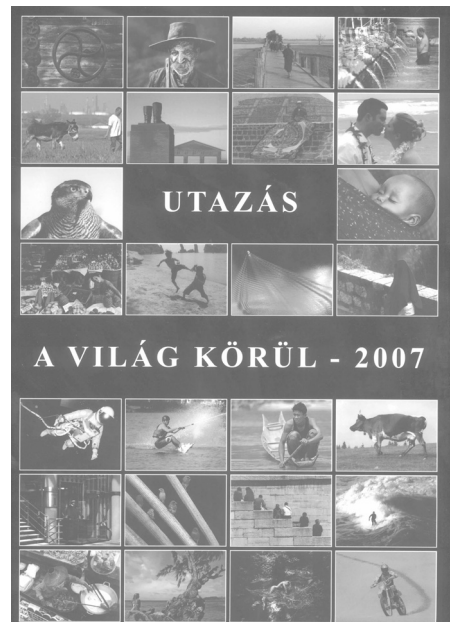
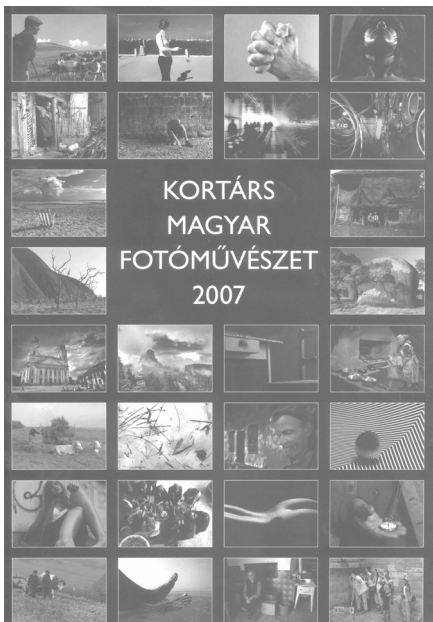
Szerzői és személyiségi jogok

A szerzői jogról és a személyiségi jogról az előbb már szó esett. Mindkét törvényt érdemes az alkotóknak megismerni, függetlenül attól, hogy eg- zisztenciálisan meghatározó-e kapcsolatuk a fotográfiával. A személyi- ségi jogok mindazokat az embereket **védik**, akiket alkotó munkájuk so- rán megörökítenek, különféle helyszíneken, változó körülmények között és sokféle szituációban. A megörökítés önmagában általában nem jelent problémát. A nyilvánosságra hozatal viszont igen. Mikor tehetjük meg és mikor nem? Ki lesz a felelős egy személyiségi jogi perben? A fotográfus, vagy az aki a fényképet a nyilvánosság számára bemutatta? Még egy ártatlannak látszó portré, életkép is okozhat jogi bonyodalmakat, hát még egy aktfotó! Mind az alkotónak, mind a kiállításrendezőnek tisztában kell lennie azzal, hogy miként tarthatja tiszteletben a személyiségi jogokat, miközben megvalósíthatja saját elképzelését, programját is.

Arról is gyakran hallunk, hogy egy kiállításon bemutatott, vagy katalógusban, fotóalbumban publikált képet valaki egyszerűen lenyúlt és az alkotó tudta, akarata nélkül felhasználta valamilyen célra. Természetesen elhallgatva a szerző nevét, vagy a forrást. Bár ezek feltüntetése sem mentesíti a szerzői jogokat sárba tipró cselekedetét. Ilyenkor az alkotónak „nyert” ügye van, persze csak akkor, ha élni is kíván ezzel. **Hogyan védjük meg szerzői jogainkat?** Ki és hogyan fizeti meg az elszenvedett kárt? Mi védi meg ilyen esetekben a kiállítást rendező intézményt? Nos ez is olyan kapcsolódó területe a kortárs fotóművészetnek, amelyről újra és újra beszélni kell. Nemcsak a joggyakorlat folyamatos fejlődése, változása okán, hanem azért is, mert mindig lesznek új szereplői a fotografiai közéletnek. Az MMIKL fotótréningjein, a személyes tanácsadásokon ezekre a kérdésekre is igyekszünk válaszolni.

A kiállításokat rendező közművelődési intézményeknek pedig azt kell elsajátítani, hogyan előzhetnek meg szerzői jogi pereket, ha a kiadványaikban felhasználnak olyan alkotásokat, amelyeket egy fotópályázatra küldtek be az alkotók.

Kiadványaink

Az MMIKL saját költségvetése és a pályázatokon elnyert támogatások függvényében kiadványokat készít, amelyek a népszerűsítik mindazokat a rendezvényeket, amelyeknek a Fotógaléria helyet adott. Továbbá népszerűsíti mindazok alkotómunkáját is, akik a kiállításainkon sikeresen szerepeltek. 2007-ben két fotóalbumot és három képeslapot adtunk ki. Az *Utazás a világ körül 2007* című albumban 520 fotó látott napvilágot, több mint négyszáz szerzőtől. Többségüknek ez volt az első nyomtatásban is megjelent, s így az utókorra hagyományozott alkotása. Ez a pillanat, ez a lehetőség mindenki számára **jelentőséggel bír** és további alkotásra ösztönzi őt! Az albumhoz két képeslap is társult, mindkettőn 16-16 fotó látható a kiállítás anyagából. Ezeket a képeslapokat nemcsak az alkotók kapták meg, hanem a közönség is. A mozaik képeslapok segítenek emlékezni a képekre, legalábbis azokra, melyek illusztrációként szerepelnek rajtuk. A másik album a VII. Nemzetközi Magyar Fotóművészeti Kiállítás anyagát tartalmazza. *Kortárs magyar fotóművészet* címmel jelent meg, amely jelképesen arra kíván utalni, hogy földrajzi szempontból mindegy hol jönnek létre a fotóművészeti alkotások, mert azok – a szerzők nemzetiségéből adódóan – általánosságban **a nemzeti fotókulturális örökséget** gazdagítják. Ehhez a könyvhöz is társult egy 16 képet tartalmazó mozaik képeslap, amelyből kétezer példányt osztottunk szét a kiállítás iránt érdeklődők körében. A kiadványokból – tehetségünkhöz mértén – mindig juttatunk a partner intézményeknek is, amelyek fogadják az általunk felépített és vándoroltatott tárlatokat. A fotópályázatokra szánt különdíjakat szintén az általunk kiadott albumokból ajánljuk fel az igénylő intézményeknek.

Fotóoktatás

Az oktatási formák közül eddig egyről esett szó, a fotótréningekről. Az egy-két napos képzéseken túl más formában is tanítjuk az autonóm fotográfusokat. Például a nyaranta megrendezett *Fotóművészeti Nyári Egyetemen* (FNYE), amelyet együttműködő partnerünk, a Magyar Fotóművészeti Alkotócsoporthoz Országos Szövetsége szervez. Ám az előadások előkészítése, az előadók felkérése – ebben az együttműködésben – az MMIKL átvállalt feladata. A nyári egyetemekre általában 100–120 fő iratkozik be, 2–3 országból. Az egyhetes szakmai programokat **esténként**

előadások zárják, ahol a fotográfiának egy-egy speciális területe, vagy sikeres alkotója, a szerzői és személyiségi joggal kapcsolatos tudnivalók, új vagy éppen nagyon régi, ma már archaikus fotótechnikák kerülnek a programba. A FNYE minden esztendőben más helyszínen kerül megrendezésre. Az elmúlt évben Erdélyben, Szovátán béreltünk szállodát, 2008-ban pedig Sárospatakra készülünk. A rendezvény nyitott, **bárki jelentkezhet** rá, amennyiben már nagykorú. Hallgatóink életkora 18–90 év között változik, foglalkozásuk sokféle. Ami közös bennük: az a fotográfia iránti fokozott érdeklődés, az **új művek létrehozásának** vágya és az önképzés folyamatos igénye. Az autodidakta tanulás egyik egészen speciális és nagyon hatékony módszere a hallgatók egymás közötti tapasztalatcseréje. A FNYE időpontja minden esztendőben július első hete. Aki már most biztosítani szeretné helyét a 2008-as programon, jelentkezzen időben a gyoril@mmi.hu e-mail címen, vagy telefonon: (1) 225-6029.

A legfiatalabb korosztálynak nyári alkotótáborokat kínálunk. Az első turnusban a kisebbeket, 10–17 év közötti diákokat várjuk, a második turnusban pedig a 18–24 év közöttieket. Általános és középiskolás fiatalok, továbbá nappali tagozatos főiskolás és egyetemista hallgatókat egyaránt fogadunk. A **diákok fotós alkotótábor**a is úgy szerveződik, mint a felnőtteké. Napközben fotózás – közös fotótúrákon, vagy egyéni elképzelések megvalósítása szükség szerint tanári háttér segítséggel, esténként pedig előadások. A második turnus mindig nemzetközi, azaz több országból érkeznek a jelentkezők. A táborok záró programja mindig egy kiállítás, ahol ki-ki bemutatja a társainak, hogy az ott töltött egy hét alatt milyen fényképeket készített. Természetesen nem az összes felvételt, hanem egy erős válogatást, amely a közös képelemzések, képbírálatok során alkalmasnak mutatkoztak a nyilvánosságra hozatalra. Ezekbe a táborokba is **szabadon lehet jelentkezni**, nincs szakmai előképzettséghez, vagy fotószakkeri tagsághoz kötve. Csak egy fontos feltétel van: kizárólag azok jelentkezzenek, akik valóban érdeklődnek a fényképezés iránt. A tábor megrendezésében partnerszervezetünk a Fényképezés Alapítvány. Az idén ők adták ki *A kortárs fotográfia fiatal tehetségei* című fotóalbumot, amelyben többek között az elmúlt nyári alkotótáborok leg-sikeresebb alkotásai is helyet kaptak.

Pedagógusok részére kétféle továbbképzési programot kínálunk. *A Fényképekkel illusztrált szemléltető eszközök készítése* című program

keretében a fényképezés alapismeretei sajátíthatók el, olyan szintig, hogy a pedagógusok elkészítsék – bármely tantárgy, bármely témájához fűződő – saját illusztrációs képsorozatukat.

A második tanfolyam – *Fényképezés a vizuális nevelésben* – azoknak szól, akik alkotócsoporthoz kívánnak tartozni, vagy fakultáción tanítják a fényképezést. Ők a 60 órás kurzuson elsajátíthatják a sikerorientált fotó-oktatás módszereit. Mindkét tanfolyam programja átdolgozás előtt áll, mert tartalmát erősen befolyásolja a **digitális technológia** intenzív fejlődése és alkalmazásának terjedése, általánossá válása.

Műkereskedelem

Az MMIKL Fotógalériájában megrendezett kiállítások mindig kedvet ébresztenek a látogatókban, hogy egyik vagy másik alkotást ajándékba adhassák családtagjuknak, barátjuknak, vagy akár önmaguknak a lakás, a munkahely díszítésére. Ilyenkor felhívják a kiállítás rendezőjét, aki abban tud segíteni, hogy az alkotót és a potenciális vásárlót összehozza telefonon. A részleteket már egymás között beszéljük meg. De örömmel tapasztalom, hogy **egyre többen érdeklődnek** a kortárs fotóművészeti alkotások iránt, elsősorban a látott téma alapján. Értékes ajándéktárgyként tekintenek a kiállított művekre, s ezekért hajlandók pénzt fizetni az alkotók részére. Ezt hívják műkereskedelemnek, amelyben ugyan az MMIKL közvetlenül nem vesz részt, de informálisan mindenképpen közreműködik abban, hogy a kínálat és a kereslet egymásra találjon.

Információs szolgáltatás

Sok mindenről szó esett ebben a rövid beszámolóban. Egy és talán a legfontosabb szolgáltatásunkról még nem. Ez pedig a **Fotósélet hírlevél**. Aki ezt olvassa hétről-hétre, biztos lehet abban, hogy minden hozzánk beérkezett szakmai információ birtokába jutott. Jelenleg háromezer olvasónk van. Email címük szerepel egy adatbázisban, amelyet karbantartunk, megújítunk és kiegészítünk. Minden hétfőn 8–9 óra körül, az aktuális szám lapzártáját követően, erre a folyamatosan bővülő címlistára küldjük ki – öt országba! – a Fotósélet hírlevelet. Ebben a programban is

együttműködő szervezet a Magyar Fotóművészeti Alkotócsoportok Országos Szövetsége és annak 112 tagszervezete. Mind a szakmai információk összegyűjtése, mind pedig azok terjesztése tekintetében.

Miről szól a hírlevél? Beszámolunk mindazokról a hazai és nemzetközi fotópályázatokról, amelyek híre eljutott hozzánk. Amennyiben nem a teljes pályázati felhívást publikáljuk, az esetben megjelöljük annak forrását, elérhetőségét. Nyilvánosságra hozzuk a különféle pályázatok zsűri jegyzőkönyvét, az elfogadott alkotások képjegyzékét, a külföldön elért magyar sikereket, a fotókiállítások megnyitó ünnepségének időpontját, helyszínét, szereplőit, a fotós alkotócsoportok programját, az új vagy megújult webgalériák meghívóját.

A hírlevél frissen kiadott és **archív számai** megtalálhatók a www.mmi.hu, a www.erikanet.hu és a www.mafosz.hu weboldalon. Mindegyik weboldal más és más közönséghez juttatja el a legfrissebb fotós szakmai információkat, így növelve a kiadvány hatékonyságát. Aki tehát bármely minőségben feliratkozik a terjesztő listára, azonnal „képbe” kerül, legalábbis a kortárs magyar fotográfia eseményeit illetően. Kérje Ön is ezt a szintén térítésmentes szolgáltatásunkat: gyoril@mmi.hu címen.